

VLAAMSE COMMISSIE ONROEREND ERFGOED

ADVIES VCOE 2016|042 VAN 12 MEI 2016

OVER DE VOORLOPIGE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN TWEE OPGAANDE OLMEN IN LOKEREN,
NAAR AANLEIDING VAN DE ADVIESVRAAG VAN MINISTER GEERT BOURGEOIS VAN 4 APRIL 2016

*De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, rechtsgeldig samengesteld, brengt op 12 mei 2016
volgend advies uit:*

1. De VCOE ontving op 4 april 2016 een adviesvraag van Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering en minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed over de voorlopige bescherming als monument van twee opgaande olmen, gesitueerd ter hoogte van Kriktestraat 41 in Lokeren (Daknam). De commissie spreekt zich in voorliggend advies uit over de documenten in het kader van de voorlopige bescherming met name (a) het ministeriële besluit tot voorlopige bescherming, (b) de fotoregistratie, (c) het afbakeningsplan en (d) het beschermingsvoorstel.
2. De commissie erkent de erfgoedwaarde van de twee opgaande olmen. De bomen hebben een omtrek van 287 centimeter (westelijke boom) en 295 centimeter (oostelijke boom) en zouden tot de hoogste en dikste opgaande olmen van Vlaanderen behoren. Het zijn mogelijk welkomstbomen bij de naastgelegen boerenwoning. Deze werd gebouwd in 1923. Het is aannemelijk dat de bomen uit dezelfde periode dateren. De Hollandse olm is een zeldzame boomsoort: ooit was het een typerende soort in het Vlaamse landschap, maar omwille van de iepenziekte is deze boomsoort vanaf 1919 sterk achteruit gegaan.

De commissie ondersteunt aldus artikel 1 van het ministerieel besluit waarin de bescherming van de twee olmen als monument wordt vastgelegd. De commissie ondersteunt tevens de voorgestelde afbakening. De commissie vindt het positief dat het inhoudelijk dossier verduidelijkt dat de boerenwoning en andere elementen (tuinen, akker, openbaar domein) die zich in de afbakening bevinden niet mee beschermd worden.
3. Artikel 2 van het ministerieel besluit verwijst naar de wetenschappelijke, historische en esthetische waarde die de bescherming verantwoordt en beschrijft de erfgoedkenmerken en erfgoedelementen die het monument kenmerken. De commissie ondersteunt de beschreven erfgoedwaarden, erfgoedkenmerken en erfgoedelementen.
4. Artikel 3 van het ministerieel besluit gaat in op de beheersdoelstellingen. De olmen dienen als opgaande bomen te worden beheerd. Hun stabiliteit moet gemonitord worden. De wortelzone wordt als grasland beheerd en moet van ingrepen gevrijwaard blijven. De commissie vindt het positief dat de beheersvisie ook ingaat op de impact van de boerenwoning op de bomen: bij verbouwingen moet het deel van de woning onder de kroonprojectie het bestaande gabarit en de grondoppervlakte behouden.
5. De commissie gaat akkoord met de voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud van het monument die in artikel 4 worden geformuleerd.
6. De commissie gaat akkoord met de toelatingsplichten uit artikel 5. De commissie suggereert wel toelatingsplicht 5° uit te breiden met het *'structureel en fundamenteel wijzigen of verwijderen van wegen en paden'* zodat wegeniswerken in geen geval de bomen kunnen bedreigen.

7. Op basis van bovenstaande argumentatie en opmerkingen geeft de commissie een gunstig advies.

Namens de Vlaamse Commissie voor Onroerend Erfgoed,

Michiel Deweydt
Voorzitter